

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (fjärde avdelningen)
den 19 september 2005 *

I mål T-321/04,

Air Bourbon SAS, Sainte-Marie, Réunion (Frankrike), företrätt av S. Vaisse,
advokat,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av C. Giolito och J. Buendía
Sierra, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 16 december 2003 [C (2003) 4708 slutligt] att inte göra invändningar mot det av de franska myndigheterna till Air Austral beviljade stödet N 427/2003,

* Rättegångsspråk: franska.

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden H. Legal samt domarna P. Lindh och V. Vadapalas,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrund till tvisten

"Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids. "

- 1 Den 28 november 2001 godkände kommissionen, på grundval av bestämmelserna i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål, en fransk stödordning om medgivande av skattereduktioner för skattebetalare som gör produktiva investeringar i de utomeuropeiska departementen.
- 2 Syftet med denna stödordning var att stimulera investeringar i regioner med strukturella nackdelar såsom öns särart, snäva lokala marknader och låg produktivitet hos företagen.

- 3 Genom skrivelse av den 28 juli 2003 informerade de franska myndigheterna kommissionen om det stöd i form av skattereduktion vid investering i de utomeuropeiska departementen som de avsåg bevilja flygbolaget Air Austral.
- 4 I beslut C(2003) 4708 (slutligt) av den 16 december 2003 (nedan kallat beslutet), vilket meddelades efter den preliminära granskning som föreskrivs i artikel 88.3 EG, angav kommissionen att åtgärden inte föranledde någon tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden och att det inte förelåg skäl att göra invändningar mot densamma.
- 5 Beslutet delgavs den franska regeringen den 17 december 2003.
- 6 Den 12 februari 2004 offentliggjorde kommissionen i *Europeiska unionens officiella tidning* ett kort meddelande genom vilket den, i form av en sammanfattning av de huvudsakliga beståndsdelarna i den meddelade stödåtgärden, informerade tredje man om att den inte gjort invändningar mot densamma (EGT C 38, s. 4). Kommissionen angav i detta meddelande följande:

"Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids. "

- 7 Genom skrivelse av den 7 juni 2004, ställd till kommissionen, begärde sökanden att få tillgång till den fullständiga beslutstexten.
- 8 Genom skrivelse av den 9 juni 2004, vilken kom sökanden till handa den 11 juni 2004, tillsände kommissionen denna en kopia av den fullständiga beslutstexten.

Förfarandet

- 9 Sökanden har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 29 juli 2004.
- 10 Kommissionen har, genom en särskild handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 oktober 2004, gjort en invändning om rättegångshinder med stöd av artikel 114.1 i förstainstansrättens rättegångsregler.
- 11 Den 12 november 2004 inkom sökanden med yttrande över invändningen om rättegångshinder.
- 12 Air Austral har, genom ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 14 december 2004, begärt att få intervensera till stöd för kommissionens yrkanden.
- 13 Genom inlägga som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 januari 2005 yttrade sig kommissionen över denna begäran.

Parternas yrkanden

14 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

- ta upp talan till sakprövning,
- ogiltigförklara beslutet,
- anmoda kommissionen och Republiken Frankrike att vidta nödvändiga åtgärder för att Air Austral återbetalar det felaktigt uppburna stödet, och
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

15 Kommissionen yrkar att förstainstansrätten skall

- avvisa talan, och
- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Bedömning

Upptagande till sakprövning

- 16 Enligt artikel 114.1 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten, på en parts begäran, pröva en invändning om rättegångshinder utan att pröva själva sakfrågan. I enlighet med artikel 114.3 skall återstoden av förfarandet vara muntligt, om inte förstainstansrätten bestämmer annat. Förstainstansrätten anser sig i förevarande fall, av handlingarna i målet, ha fått tillräcklig information och konstaterar att ett muntligt förfarande inte behöver inledas.

Parternas argument

- 17 Kommissionen har gjort gällande att talan har väckts för sent. Fristen för väckande av talan började löpa den 12 februari 2004, den dag då det kortfattade meddelandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*. Beslutet fanns således tillgängligt senast dagen för offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning* på Internet.
- 18 Enligt kommissionen kände sökanden till beslutet redan före detta datum. Det förhållandet att beslutet endast delgivits den franska regeringen hindrar inte att sökanden, i egenskap av huvudkonkurrent till Air Austral, bör ha varit fullt informerad om beslutet redan den 16 december 2003. Detta beslut hade nämligen kommenterats i pressen och hade av kommissionen offentliggjorts i ett pressmeddelande den dag det antogs. Sökanden kan inte ha varit ovetande om beslutet ända fram till den 7 juni 2004, den dag då denne begärde att få ta del av beslutet i sin helhet.

- 19 Kommissionen har påpekat att fristen för väckande av talan löper från och med dagen för det offentliggörande av beslut om statligt stöd i *Europeiska unionens officiella tidning* som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88 EG] i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1). Eftersom det av det kortfattade meddelandet tydligt framgick att det fanns möjlighet att tillgå beslutet i giltig språkversion, skall det förhållandet att beslutet ställts till förfogande senast den dag det offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* på Internet såtillvida anses jämförbart med ett offentliggörande av beslutet i sin helhet. Tidsfristen skall därför anses löpa från den 12 februari 2004, det vill säga dagen för offentliggörandet av det korta meddelandet och tillhandahållandet av beslutet i sin helhet på Internet. Mot bakgrund härav är det uppenbart att talan, som väcktes den 29 juli 2004, har väckts för sent och därför skall avvisas.
- 20 Sökanden kan inte på grundval av sin begäran av den 7 juni 2004 frånga den tvingande tidsfristen och göra anspråk på en ny tidsfrist. Den skrivelse av den 9 juni 2004 genom vilken kommissionen försåg sökanden med beslutstexten kan inte anses som en utgångspunkt för en ny tidsfrist. Kommissionen erinrade för övrigt i denna skrivelse om att texten redan fanns tillgänglig på Internet.
- 21 Vidare kan sökanden inte heller åberopa ett ursäktligt misstag, eftersom kommissionen inte har uppträtt på ett sätt som i sig, eller i stor utsträckning, gett upphov till en godtagbar villfarelse hos en enskild i god tro, som visat all den aktsamhet som kan förväntas av en normalt vaksam aktör. Kommissionens uppträdande i förevarande fall är förenligt med en allmänt känd lagstadgad skyldighet och kan inte ha gett upphov till någon villfarelse som kan utgöra grund för det misstag som sökanden har begått.
- 22 Sökanden har påpekat att det i kommissionens skrivelse av den 9 juni 2004, genom vilken beslutstexten meddelades sökanden, varken angavs att texten hade offentliggjorts genom ett kortfattat meddelande i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning* eller att detta offentliggörande skulle ha varit utgångspunkt för tidsfristen för väckande av talan om ogiltigförklaring. Kommissionen kan således inte ha ansett att offentliggörandet av detta korta meddelande skulle kunna göras gällande mot tredje man.

- 23 Offentliggörandet av ett kortfattat meddelande i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning* kan nämligen inte göras gällande mot tredje man. Det kan enligt sökanden inte rimligen krävas att enskilda dagligen skall konsultera serie C (Meddelanden och upplysningar) i *Europeiska unionens officiella tidning* för att försäkra sig om att gemenskapsinstitutionerna inte har antagit något beslut, som dessa varken är föremål för eller har meddelats om och som skulle kunna påverka deras rättigheter och/eller intressen.
- 24 Ett sådant krav förefaller särskilt orimligt mot bakgrund av att offentliggörandet skedde i form av ett mycket kortfattat meddelande i vilket det endast angavs datum för antagandet av beslutet, den berörda medlemsstaten, stödets benämning, rättslig grund, budgeten för stödet i fråga och, med några få nyckelord, beslutets syfte. Detta meddelande är inte tillräckligt för att få kännedom om handlingens innehåll och räckvidd, utan för detta krävs att webbplatsen konsulteras.
- 25 Rådet kan inte ha haft för avsikt att offentliggörandet av en sammanfattning av ett kortfattat meddelande om kommissionens beslut i C-serien i *Europeiska unionens officiella tidning*, enligt artikel 26 i förordning nr 659/1999, skall kunna göras gällande mot tredje man. För det fall rådet hade betraktat ett sådant offentliggörande som gällande mot tredje man skulle det inte uttryckligen i artikel 20.3 i denna förordning ha föreskrivits en rättighet för intresserade parter att på begäran erhålla en kopia av sådana beslut, vilka endast delges de direkt berörda staterna.
- 26 Sökanden har gjort gällande att tidsfristen, i de fall beslutet inte har offentliggjorts i sin helhet i *Europeiska unionens officiella tidning* eller delgivits, skall börja löpa den dag då ifrågavarande tredje man har fått kännedom om den ifrågavarande handlingens innehåll och skäl, förutsatt att begäran om att utfå handlingen har skett inom en rimlig tidsfrist. Sökanden har emellertid i det förevarande målet inte vid något tillfälle informerats om kommissionens kommande beslut och har således inte haft anledning att konsultera *Europeiska unionens officiella tidning*, och än mindre C-serien av denna.

- 27 Som svar på kommissionens argument att sökanden borde ha känt till beslutet redan den 16 december 2003 har detta bolag anfört att det nyligen hade bildats (i november 2002), att dess verksamhet inleddes i juni 2003, att antalet anställda var begränsat (139) och att det inte fanns någon juristavdelning inom bolaget.
- 28 Kommissionen har, genom att underlåta att ge de tre flygbolag som är verksamma på linjen mellan Paris och St Denis (Réunion), däribland sökanden, tillfälle att yttra sig angående stödprojektet till förmån för Air Austral, vilket, såsom kommissionen har medgivit, kan komma att påverka konkurrenterna på den ifrågavarande linjen, åsidosatt artikel 88.2 och 88.3 EG. Härav följer att sökanden med fog kunde vara ovetande om att beslutet skulle kunna påverka dennes rättigheter och intressen.
- 29 Sökanden har vidare gjort gällande att den inte hade någon som helst skyldighet att känna till vare sig artiklarna i pressen vid antagandet av beslutet eller kommissionens pressmeddelande.
- 30 Det var endast efter det att den hade konstaterat att den åsamkades allvarlig skada på grund av att Air Austral handlade på ett sätt som orsakade allvarliga snedvridningar av konkurrensen som sökanden började ifrågasätta huruvida det finansiella stöd var rättsenligt som beviljats dess konkurrent Sematra (ett bolag som huvudsakligen ägs av regionen och departementet Réunion). Det var närmare bestämt inom ramen för dessa undersökningar som sökanden inkom med sin begäran av den 7 juni 2004.
- 31 Sökanden har slutligen hävdats att den även kan åberopa ett ursäktligt misstag som medför att fristen för att väcka talan om ogiltigförklaring inte löpt ut.

Förstainstansrättens bedömning

- 32 För det första framgår det redan av ordalydelsen av artikel 230 EG femte stycket att tidpunkten då klaganden fick kännedom om rättsakten såsom kriterium för när talefristen skall börja löpa är subsidiär i förhållande till offentliggörandet eller delgivningen av rättsakten (domstolens dom av den 10 mars 1998 i mål C-122/95, Tyskland mot rådet, REG 1998, s. I-973, punkt 35, förstainstansrättens dom av den 12 december 2000 i mål T-296/97, Alitalia mot kommissionen, REG 2000, s. II-3871, punkt 61, och av den 27 november 2003 i mål T-190/00, Regione Siciliana mot kommissionen, REG 2003, s. II-5015, punkt 30).
- 33 Kommissionen har i förevarande fall, i enlighet med sin skyldighet enligt artikel 26.1 första meningen i förordning nr 659/1999, offentliggjort ett kortfattat meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning* i vilket intresserade parter informerades om att beslutet antagits och bland annat om datum för antagandet av beslutet, den berörda medlemsstaten, stödets nummer, benämning och syfte, dess rättsliga grund samt vilken budget som avsatts till detta. I detta kortfattade meddelande angavs vidare att den giltiga språkversionen av den fullständiga beslutstexten fanns på kommissionens webbplats med en länk till denna.
- 34 Det förhållandet att kommissionen har gett tredje man fullständig tillgång till beslutstexten på sin webbplats och samtidigt har offentliggjort ett kortfattat meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning*, genom vilket intresserade parter kan identifiera det ifrågavarande beslutet och genom vilket de upplyses om möjligheten att få tillgång till texten via Internet, skall anses innebära att åtgärden offentliggjorts i den mening som avses i artikel 230 femte stycket EG.

- 35 Den omständigheten att intresserade parter enligt artikel 20.3 i förordning nr 659/1999 har möjlighet att erhålla en kopia av beslutet föranleder ingen annan bedömning.
- 36 Intresserade parter kan nämligen på grundval av denna bestämmelse erhålla en kopia av varje beslut enligt artikel 4 i förordning nr 659/1999, det vill säga inte enbart de beslut enligt vilka en åtgärd inte utgör statligt stöd (punkt 2) och beslut om att inte göra invändningar (punkt 3) som har offentliggjorts genom ett kortfattat meddelande, utan även beslut om inledande av ett formellt granskningsförfarande (punkt 4) som har offentliggjorts i sin helhet. Denna möjlighet föreligger således oberoende av offentliggörandet av dessa beslut i *Europeiska unionens officiella tidning* och således oberoende av utgångspunkten för den tidsfrist som föreskrivs i artikel 230 femte stycket EG.
- 37 Den omständigheten att den fullständiga beslutstexten fanns tillgänglig på Internet den 12 februari 2004, dagen då det kortfattade meddelandet offentliggjordes, har inte ifrågasatts i förevarande fall. Sökanden har för övrigt inte på något sätt hävdats att den, på grund av tekniska eller andra skäl, inte har haft möjlighet att på denna väg få tillgång till beslutstexten i sin helhet. Följaktligen skall den 12 februari 2004 utgöra utgångspunkt för tidsfristen, utan att kommissionen varit skyldig att i sin skrivelse av den 9 juni 2004 ange vare sig att beslutet offentliggjorts genom ett kortfattat meddelande eller att tidsfristen började löpa genom detta offentliggörande.
- 38 För det andra bör begreppet ursäktligt misstag tolkas restriktivt och endast avse särskilda omständigheter, där exempelvis den aktuella institutionen uppträtt på ett sätt som, ensamt eller i avgörande grad, varit ägnat att skapa ursäktlig förvirring hos en enskild som är i god tro och som visar sådan aktsamhet som förväntas av en normalt vaksam aktör (se förstainstansrättens dom av den 29 maj 1991 i mål T-12/90, Bayer mot kommissionen, REG 1991, s. II-219, punkt 29, vilken bekräftades av domstolens dom av den 15 december 1994 i mål C-195/91 P, Bayer mot kommissionen, REG 1994, s. I-5619, punkt 26).

- 39 De faktiska omständigheter som sökanden har åberopat, det vill säga att bolaget nyligen hade bildats, att antalet anställda var begränsat och att det inte fanns någon juristavdelning inom bolaget kan inte i förevarande fall, i sig innebära att ett ursäktligt misstag har begåtts.
- 40 För det tredje och slutligen är det förhållandet att offentliggörandet av ett kortfattat meddelande kan åberopas gentemot tredje man förenligt med det krav på rättssäkerhet som måste prägla varje tolkning av bestämmelser om väckande av talan (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 15 januari 1987 i mål 152/85, *Misset mot kommissionen*, REG 1987, s. 223, punkt 11, förstainstansrättens dom av den 18 september 1997 i de förenade målen T-121/96 och T-151/96, *Mutual Aid Administration Services mot kommissionen*, REG 1997, s. II-1355, punkt 38). Genom att dagen för offentliggörandet av det kortfattade meddelandet med en hänvisning till webbplatsen räknas som dagen för offentliggörande av den ifrågasatta rättsakten kan det med säkerhet fastställas när den tidsfrist på två månader för att väcka talan som föreskrivs i artikel 230 EG femte stycket börjar löpa.
- 41 Genom att dagen för offentliggörandet av det kortfattade meddelandet med en hänvisning till webbplatsen räknas som dagen för offentliggörande av den ifrågasatta rättsakten garanteras dessutom likabehandlingen av alla tredje män, eftersom det säkerställs att tidsfristen för att väcka talan mot beslut om statligt stöd beräknas på samma sätt oaktat huruvida beslutet har offentliggjorts i sin helhet i *Europeiska unionens officiella tidning* eller kortfattat med en hänvisning till kommissionens webbplats.
- 42 Eftersom beslutet offentliggjordes den 12 februari 2004 löpte tidsfristen för att väcka talan, i enlighet med artikel 230 femte stycket EG och artikel 102.1 och 102.2 i rättegångsreglerna, ut den 6 maj 2004. Det är följaktligen uppenbart att talan, som väcktes den 29 juli 2004, väcktes för sent.

- 43 Mot bakgrund av det ovan anförda skall talan avvisas.

Ansökan om intervention

- 44 Eftersom talan inte kan upptas till sakprövning saknas skäl att pröva den ansökan om intervention som inlämnats av Air Austral i syfte att få intervensera i målet till stöd för kommissionens yrkanden.

Beslut om rättegångskostnader

- 45 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande:

- 1) **Talan avvisas.**

- 2) **Den ansökan om intervention som inlämnats av Air Austral provas inte.**
- 3) **Sökanden skall bära sin rättegångskostnad.**

Luxemburg den 19 september 2005,

H. Jung

Justitiesekreterare

H. Legal

Ordförande